

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification)

	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			
	สาขาวิชา	นิเทศศิลป์	กลุ่มวิชา	นิเทศศิลป์
	หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขานิเทศศิลป์		
	หลักสูตรฉบับ พ.ศ.	2548		
ปีการศึกษา	2556	ภาคการศึกษา	1	
รหัสวิชา	02046025	หน่วยกิต	3(1-4)	
ชื่อรายวิชา	ชื่อภาษาไทย	การออกแบบบรรจุภัณฑ์		
	ชื่อภาษาอังกฤษ	Packaging Design		

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสวิชาและชื่อวิชา	02046025	การออกแบบบรรจุภัณฑ์			
2. จำนวนหน่วยกิต	3(1-4)				
3. หลักสูตรและประเภทรายวิชา	นิเทศศิลป์ วิชาบังคับ				
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	1.อ.นลินี ทองแท้				
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 3				
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)	ไม่มี				
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)	ไม่มี				
8. สถานที่เรียน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์				
	อาคาร.....อาคารเรียนรวมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์				
	ห้อง บรรยาย 322				
	วันที่สอน	จันทร์	เวลา	10.00-16.00 น.	
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด				พฤษภาคม 2556	

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

จุดมุ่งหมายรายวิชา

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาได้เข้าใจทฤษฎีหลักการของการออกแบบบรรจุภัณฑ์
2. เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจกระบวนการวิธีในการนำหลักการสร้างสรรค์แนวคิด (Creative idea) และการฝึกออกแบบบรรจุภัณฑ์
3. เพื่อให้นักศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ในการเป็นสื่อสารการตลาด

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา (ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดหลักสูตร)

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย การออกแบบบรรจุภัณฑ์	หน่วยกิต
	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ PACKAGING DESIGN	3(1-4-4)
	คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ศึกษาหลักการในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ วิเคราะห์-ศึกษาวัสดุและ กระบวนการผลิต เพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงรูปทรงบรรจุภัณฑ์ ประโยชน์ในการใช้สอย การกระบวนการผลิต บทบาททางการตลาด ศึกษาการออกแบบ และฝึกการออกแบบบรรจุภัณฑ์ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ	
	คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ The study of packaging design principles; analysis and investigation of materials and production processes that enhance systematic understanding in terms of forms, functions, processes, marketing communication; the study and practice in two and three – dimensional packaging design.	

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา) บรรยายตั้งแต่ความหมายของบรรจุภัณฑ์, ชนิด, วัตถุประสงค์ และคุณลักษณะของบรรจุภัณฑ์ หลักการออกแบบและการผลิตบรรจุภัณฑ์รวมทั้งการสื่อสารทางการตลาดที่ปรากฏบนบรรจุภัณฑ์ โดยการเน้นการสร้างสรรค์ รูปทรง, กราฟิก, สี, วัสดุ ของบรรจุภัณฑ์เพื่อดึงดูดความสนใจ รวมทั้งการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ภาคปฏิบัติ	4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (60 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา) เน้นการปฏิบัติการออกแบบ; ฝึกทักษะการออกแบบ; หาข้อมูลทั้งการสาธิตและการทดสอบคุณสมบัติของบรรจุภัณฑ์ที่ได้ออกแบบ ตามหัวข้อที่กำหนดให้
ศึกษาด้วยตนเอง	4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (60 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา) เป็นการทำงานต่อเนื่องจากการฝึกหัดในชั่วโมงเรียนหรือการหาข้อมูลทางการออกแบบแนวคิด; แรงบันดาลใจเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

-อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาภายในชั่วโมงเรียน

-อาจารย์ประจำรายวิชา จัดเวลาให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องการพัฒนา

- 1) ความตรงต่อเวลา
- 2) ความรับผิดชอบการทำงาน

3) การไม่ขโมยหรือลอกเลียนแบบผลงานผู้อื่น

1.2 วิธีการสอน

- 1) ผู้สอนสร้างข้อตกลงการเข้าห้องเรียนในสัปดาห์แรกของการเรียน
- 2) ผู้สอนสร้างข้อตกลงการส่งผลงานในสัปดาห์แรกของการเรียน
- 3) ผู้สอนสร้างข้อตกลงการทำผลงานในสัปดาห์แรกของการเรียน และสอดแทรกลงในเนื้อหาบรรยาย

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) เช็คชื่อก่อนเข้าเรียนทุกสัปดาห์
- 2) ผู้สอนหักคะแนนผลงานที่ส่งล่าช้า
- 3) ผู้สอนไม่ตรวจผลงานที่ลอกเลียนแบบมา หรือขโมยผลงานจากผู้อื่นมาส่ง

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

นักศึกษาต้องรู้และเข้าใจในกระบวนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1) ชนิด,ประเภท ของบรรจุภัณฑ์
- 2) คุณสมบัติของบรรจุภัณฑ์
- 3) วัสดุในการผลิตบรรจุภัณฑ์
- 4) ระบบการพิมพ์เพื่อทำบรรจุภัณฑ์
- 5) การออกแบบ,การสื่อสารการตลาดในตัวบรรจุภัณฑ์
- 6) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2 วิธีการสอน

- 1) ใช้การบรรยายพร้อมยกตัวอย่างในสื่อการสอน
- 2) ให้นักศึกษาทำรายงานโดยรวบรวมบรรจุภัณฑ์ตามที่กำหนด
- 3) ให้นักศึกษาพร้อมทดสอบคุณสมบัติของบรรจุภัณฑ์นั้นๆ

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) จากการส่งผลงานในขั้นตอนต่างๆ แบบร่างจนถึงผลงานสำเร็จ
- 2) การส่งงานที่มอบหมายครบ, ตรงต่อเวลา, คุณภาพของผลงาน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูล และการประยุกต์ข้อมูลเพื่อนำมาออกแบบโดยมีแนวคิด Concept ได้ตามที่ต้องการได้

3.2 วิธีการสอน

- 1) ยกตัวอย่างของผลงานพร้อมอธิบายกระบวนการคิดของตัวอย่างนี้
- 2) ให้โจทย์ในการออกแบบให้นักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอแนวคิดในการออกแบบคู่กับผลงานออกแบบ

3.3 วิธีการประเมินผล

- 1) จากการนำเสนอแนวคิด (Present) ในแต่ละ Project

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) การทำงานเป็นกลุ่ม
- 2) การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

- 3) การวิจารณ์และร่วมอภิปรายผลงานผู้อื่น
- 4.2 วิธีการสอน
 - 1) ให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนแนะนำการแบ่งตำแหน่งหน้าที่
 - 2) ศึกษานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ผู้สอนวิจารณ์โต้ตอบกับนักศึกษา
 - 3) นักศึกษาวิจารณ์ผลงานผู้อื่น ผู้สอนร่วมอภิปรายชี้แนะ
- 4.3 วิธีการประเมินผล
 - 1) ให้คะแนนการทำงานจากผลงาน
 - 2) ให้คะแนนการนำเสนอผลงาน
 - 3) ผู้สอนสังเกตการวิจารณ์โต้ตอบของนักศึกษา
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา
 - 1) การคำนวณขนาด เช่น ขนาดกระดาษ ขนาดบรรจุภัณฑ์
 - 2) การใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าข้อมูล
 - 3) การคำนวณมาตราส่วน เช่น การย่อขยายภาพ การแปลงภาพ 2 มิติ เป็นรูปทรง 3 มิติ
 - 5.2 วิธีการสอน
 - 1) ผู้สอนบรรยายวิธีการคำนวณขนาด สาคิตการสร้างผลงาน
 - 2) ผู้สอนแนะนำการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นคว้าข้อมูล
 - 5.3 วิธีการประเมินผล
 - 1) แบบฝึกหัดภายในห้องเรียน
 - 2) การนำเสนอข้อมูลจากการสืบค้น
 - 3) โครงงานสัปดาห์สุดท้ายของการเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง การสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	INTRODUCTION	5	Case study (ผลงานตัวอย่าง) projector	อ.นลินี ทองแท้
2	คุณสมบัติและประเภทของบรรจุภัณฑ์	5	กล่องกับไข่ต้ม (รับน้ำหนัก) projector	อ.นลินี ทองแท้
3	วัสดุกับบรรจุภัณฑ์	5	กล่องกับไข่ต้ม (กล่องตก) projector	อ.นลินี ทองแท้
4	ชนิดและรูปทรงของบรรจุภัณฑ์	5	พับกล่อง Basic Package 1 projector	อ.นลินี ทองแท้
5	บรรจุภัณฑ์ กล่องกระดาษ (ชนิด)	5	พับกล่อง Basic Package 2 projector	อ.นลินี ทองแท้

6	บรรจุภัณฑ์ กล่องกระดาษ (รูปแบบ)	5	พับกล่อง Advanced Package 1 projector	อ.นลินี ทองแท้
7	กราฟฟิคบนบรรจุภัณฑ์	5	พับกล่อง Advanced Package 2 projector	อ.นลินี ทองแท้
8	การพิมพ์สำหรับบรรจุภัณฑ์ (ระบบพิมพ์)	5	พับกล่อง Compalex Package projector	อ.นลินี ทองแท้
9	การพิมพ์สำหรับบรรจุภัณฑ์ (กระดาษ)	5	พับกล่อง Compalex Package projector	อ.นลินี ทองแท้
10	บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม	5	พับกล่อง Fancy package projector	อ.นลินี ทองแท้
11	การตลาดกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์	5	พับกล่อง Fancy package projector	อ.นลินี ทองแท้
12	การออกแบบบรรจุภัณฑ์ Product line	5	Present Project 1 projector	อ.นลินี ทองแท้
13	การออกแบบบรรจุภัณฑ์ สินค้าชุมชน	5	Present Project 2 projector	อ.นลินี ทองแท้
14	การสร้างแบรนด์โดยการออกแบบบรรจุภัณฑ์	5	Present Project 3 projector	อ.นลินี ทองแท้
15	วิเคราะห์บรรจุภัณฑ์ case study	5	Present Project 5 projector	อ.นลินี ทองแท้

2. แผนการประเมินการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล (%)
เข้าเรียน	การเข้าเรียนร้อยละ 80 ตลอดภาคการศึกษา	การเข้าเรียนไม่ต่ำกว่า 15 ครั้ง	ทุกครั้งที่มีการเรียน	75
Project 1	-การปรับปรุง บรรจุภัณฑ์ -การออกแบบให้สอดคล้องกับปัจจุบัน	ผลงาน	สัปดาห์ที่ 1	5
Project 2	-การออกแบบวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม -แนวคิดการอนุรักษ์	ผลงาน	สัปดาห์ที่ 5	5
Project 3	-การค้นหาข้อมูล -ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผลงาน	สัปดาห์ที่ 9	5
Project 4	-การใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการตลาด	ผลงาน	สัปดาห์ที่ 13	10

การพิจารณาเกณฑ์ผ่านในรายวิชาผู้เรียนจะต้อง

1. มีเวลาเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด หากเวลาเรียนไม่พอตามที่กำหนดจะพิจารณาผลเป็นตกเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ ไม่มีสิทธิ์สอบ โดยได้รับค่าระดับคะแนน Fa (Failed, Insufficient Attendance)
 2. ผู้เรียนจะต้องมีคะแนนรวมทั้งรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนรวมทั้งหมด
 3. ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ข้อ 2 จะได้รับค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	จะได้ค่าระดับคะแนน	A
คะแนนร้อยละ 75-79	จะได้ค่าระดับคะแนน	B+
คะแนนร้อยละ 70-74	จะได้ค่าระดับคะแนน	B
คะแนนร้อยละ 65-69	จะได้ค่าระดับคะแนน	C+
คะแนนร้อยละ 60-64	จะได้ค่าระดับคะแนน	C
คะแนนร้อยละ 55-59	จะได้ค่าระดับคะแนน	D+
คะแนนร้อยละ 50-54	จะได้ค่าระดับคะแนน	D
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50	จะได้ค่าระดับคะแนน	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

อ. นเร ขอจิตต์เมตต์ : Packaging & Design เสกสรรปั้นแต่งบรรจุภัณฑ์ กรุงเทพฯ : ฐานการพิมพ์
ชัยรัตน์ อัสวาทกร : ออกแบบให้โดนใจ เชียงใหม่ : วิทอินดีไซน์

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

Pepin van Roojen : Advanced Packaging 2010 :Singapore

Pepin van Roojen : Fancy Packaging 2010 :Singapore

Pepin van Roojen : Complex Packaging 2010 :Singapore

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Josep M. Garrofe' : Structural Greetings : 2006 : China

ดลชัย บุญยะรัตเวช : Design Wiz คมดีไซน์ 2548 : เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป

Cheung : It's a matter of Pakaging 2005 :Hong kong

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร : Theory&cocept of design หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ 2549 :แอ๊ปเปิ้ล ฟรินติ้ง กรุ๊ป

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ให้นักศึกษาทำการประเมินประสิทธิผลของรายวิชาผ่านทางระบบประเมินการสอนที่จัดขึ้น โดยมีหัวข้อในการประเมินดังนี้

1. มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบกฎเกณฑ์และรายละเอียดของการเรียนการสอน
2. ตรงต่อเวลาในการสอน
3. เข้าสอนครบตามที่กำหนด
4. ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้เข้าใจดีขึ้น
5. มีความรู้ความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดี
6. มอบหมายงานให้นักศึกษาทำในปริมาณที่เหมาะสม
7. ตรวจงานและชี้แจงข้อบกพร่องของนักศึกษาในงานที่ให้ทำ
8. เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์
9. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในเวลาเรียน
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียน
11. สอนเนื้อหาครบตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
12. โดยภาพรวมนักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิชานี้
13. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณละระเบียบวินัย และทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์สอนของผู้สอน
- ผลงานนักศึกษา